

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav romanistiky

Bakalářská práce

Fenomén livre de poche a jeho místo ve francouzské knižní produkci

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Drsková, Ph.D.

Autorka práce: Karolína Hlaváčková

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3

2013

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 14. května 2013

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na knihy formátu poche a jejich postavení ve francouzské knižní produkci.

Práce je rozdělena na tři části. Po krátkém úvodním seznámení s tímto formátem, se první část věnuje vzniku tohoto formátu. Jedná se nejenom o historii francouzskou, ale také světovou.

Druhá část sděluje informace o jednotlivých nakladatelstvích, která vydávají tento formát. Zmiňuje jednotlivé edice a také přístup nakladatelů k formátu poche vzhledem k počtu autorů vydaných v roce 2012. Poslední kapitola této části představuje různé kulturní události spojené s livre de poche.

Poslední část se zabývá ekonomickými údaji a budoucím vývojem livre de poche.

Abstract

The thesis is focused on pocket books and their place in the French book production.

The thesis is divided into three parts. In the first part, French and world history follow short introduction.

The second part gives information about publishers publishing these books, their book series and the attitude of publishers regarding number of books and authors published in 2012. The last chapter of this part presents different cultural events connected with these books.

The last part contains economic dates and prognoses of future development.

Obsah

1. Úvod	7
2. Historie.....	7
2.1 Světová historie	7
2.2. Historie ve Francii	8
3. Nakladatelství a knižní edice.....	10
3.1. Gallimard	10
3.2 Le Livre de Poche	17
3.3 Pocket.....	19
3.4 10 - 18	22
3.5. Flammarion groupe	23
3.5.1 J'ai lu.....	23
3.5.2 Librio.....	25
3.5.3 Flammarion	26
3.6 Nakladatelství Payot & Rivages	27
3.7 Le Masque.....	29
3.8 Ostatní nakladatelství	30
4. Přístup jednotlivých nakladatelů	31
4.1 Nakladatelství Gallimard.....	31
4.2 Livre de poche.....	32
4.3 Pocket.....	33
4.4 Flammarion groupe	33
4.4.1 J'ai lu.....	34
4.4.2 Librio.....	35
4.4.3 Flammarion	35
4.5 Les Éditions de minuit.....	36
5. Kulturní události spojené s livre de poche.....	36
6. Statistické údaje	38
6.1 Ekonomické údaje z tiskařského průmyslu.....	38
6.2 Statistiky na základě anket z roku 2009.....	41
7. Minulost a budoucnost livre de poche	41
8. Závěr	43
9. Résumé.....	44
Seznam obrázků	45

Seznam grafů	46
Seznam použitých zdrojů	46

1. Úvod

Livre de poche jsou knihy malého formátu o rozměrech 108 × 178 mm. Jiným termínem je lze označovat také jako paperback.

Tento formát se dnes těší velké oblibě. Hlavním cílem nakladatelství bylo tisknout knihy za co nejmenší náklady a prodávat je za cenu dostupnou po všechny vrstvy společnosti. Ovšem jejich uvedení na trh rozdělilo učence a nakladatele na dvě části. Jedni věřili v úspěch tohoto formátu hned od začátku jako např. Henri Filipacchi. Ti druzí to brali jako určitou potupu pro literaturu, protože se domnívali, že čtenáři už nebudou na knihy nahlížet s úctou, ale budou je považovat pouze za obyčejnou věc. Mezi tuto skupinu se řadil např. i Jean – Paul Sartre.

V práci pojednám o historii vzniku tohoto formátu, největších nakladatelstvích, jejich řadách a přístupem k tomuto formátu. Poslední část práce je věnována zpracování statických údajů a zamyšlení se nad budoucím vývojem knih.

2. Historie

2.1 Světová historie

Poprvé se tento formát začal užívat roku 1931 v německém nakladatelství Albatross Books. K většímu rozmachu však dochází až s firmou Penquin Books, jejímž cílem je tisknout takové knihy, jejichž cena bude výrazně nižší než doposud. První knihy tohoto nakladatelství začínají vycházet roku 1935. Patří sem díla Ernesta Hemingwaye, André Mauroise a Agathy Christie.¹

Roku 1939 jsou knihy rovněž vydávány v USA a to Robertem de Graafem a jeho partnery Simon & Schuster. Knihy jsou označovány jako Pocket Books . Roku 1949 se v tomto formátu začínají objevovat knihy tzv. červené knihovny.²

V Belgii vychází roku 1939 ve formátu livre de poche dílo autorky Jane Abbottové *La vallée n'en voulait pas* (v češtině nevyšlo).³

---

¹ HERMAN, Mik. *Co je kniha paperback a jak vznikla*. [online]. 3. 5. 2011 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: http://www.citarny.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2261

² HERMAN, Mik. *Co je kniha paperback a jak vznikla*. [online]. 3. 5. 2011 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: http://www.citarny.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2261

2.2. Historie ve Francii

Ve Francii historie sahá až do 19. století. Již v roce 1802 nakladatelství Fournier et Fils uvedlo na trh tzv. přenosnou cestovní knihovnu (*Bibliothèque portative du voyageur*) ve formátu in-36, ve které nalezneme např. díla Molièra, Voltaira nebo Jeana Racina. Roku 1846 pak přichází Alexandre Paulin se svou kapesní knihovnou (*Bibliothèque de poche*).⁴ Knihovna obsahovala tři části: *Curiosités biographiques*, *curiosités bibliographiques* a *curiosités des moeurs, traditions et des croyances*.

Hlavní předností *livre de poche* je dobrá literatura za nízkou cenu. A již před první světovou válkou vydalo nakladatelství Flammarion edici *Select-Collection*, přičemž cena jedné knihy byla 50 centimů.⁵ Do roku 1927 již edice čítala téměř 250 titulů v cenovém rozpětí od 0,95 do 1,75 franku. Cena klasické knihy se v té době pohybovala od 3 do 12 franků. Edice *Le Livre demain* a *Le Livre moderne illustré*, které byly vydány později, již takový úspěch neměly.⁶

Novodobé *livre de poche* se objevují již v roce 1927, kdy nakladatelství *Librairie des Champs-Élysées* uvádí na trh řadu detektivek s názvem *Le Masque*, kde vyšli především zahraniční autoři a tato díla: *Le Meurtre de Roger Ackroyd* (Vražda Roberta Ackroyda) od Agathy Christie, *Le Trois de trèfle* (*The Three of Clubs*, u nás nevyšlo) od Valentina Williamse, *La Maison hantée* (*The Dower House Mystery*, u nás nevyšlo) od Patricie Wentworth, *Les Mille Mains* (*The Thousands Hands*, u nás nevyšlo) od Bruce Normana, *Qui?* od J. S. Fletchera (*The Borough Treasurer*, u nás nevyšlo) a dílo *Le Bourreau fantôme* (u nás nevyšlo) od francouzského autor Léona Groca. Po ní

---

³ VATROYEN, Jean-Claude. L'histoire du livre de poche commence avant le Livre de poche. *Le Soir*. 14. 4. 2011. [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.lesoir.be/archives?url=/culture/livres/2011-04-14/l-histoire-du-livre-de-poche-commence-avant-le-livre-de-poche-834388.php>

⁴ VATROYEN, Jean-Claude. L'histoire du livre de poche commence avant le Livre de poche. *Le Soir*. 2011.

[cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.lesoir.be/archives?url=/culture/livres/2011-04-14/l-histoire-du-livre-de-poche-commence-avant-le-livre-de-poche-834388.php>

⁵ poz.: jeden centim se rovná setině franku

⁶ NIGAY, Gilbert. *Le livre de poche et son évolution*. *BBF*. 1967, č. 7, s. 252-270. [online]. [cit.2012-11-06]. Dostupné z: <http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-1967-07-0257-001>

následovala edice Spécial police nakladatelství Fleuve noir roku 1949.⁷ Během války pak nakladatelství Hachette vydává edici nazvanou Collection Pourpre.⁸ Z prvních titulů zde vyšla díla od francouzského spisovatele Françoise Mauriaca *Thérèse Desqueyroux* (Tereza Desqueyrouxová) a *Le noeud de vipères* (Klubko zmijí).⁹ V roce 1941 se také na trhu objevuje první encyklopedie kapesního formátu s názvem *Que sais-je?*. V únoru roku 1953 stejné nakladatelství uvádí na trh prostřednictvím své pobočky Librairie générale française novou edici knih tohoto formátu. Na uvedení má zásluhu Henri Filipacchi, který je považován za otce zakladatele novodobých livre de poche. Jako první vyšly následující tituly: *Koenigsmark* (Koenigsmark, Pierre Benoît), *Clés du royaume* (Klíče království, A. J. Cronin), *Pour qui sonne le glas* (Komu zvoní hrana, E. Hemingway) a *Le vol de nuit* (Noční let A. de Saint – Exupéry). Jejich cena byla pětinásobně nižší než cena knih klasických.¹⁰ Knihy se začínají prodávat v obchodních domech a vznikají i knihkupectví specializující se pouze na prodej livre de poche. Jsou to např.: knihkupectví v Quartier Latin v Paříži nebo Furet du Nord v Lille. Cílem je přiblížit knihy čtenáři.¹¹

Vzhledem k nízké ceně se knihy stávají velice oblíbenými. Mezi léty 1957 – 58 se prodalo 8 milionů knih a v roce 1969 až 28 milionů.¹² Vznikají ediční řady v různých nakladatelstvích a také samotná nakladatelství: nakladatelství J'ai lu dnes patřící pod Flammarion groupe v roce 1958 nebo knižní edice Folio v nakladatelství Gallimard v roce 1972 a další. Ovšem v 90. letech dochází k poklesu prodeje. Zatímco v roce 1980

---

⁷ LEGENDRE, Bertrand. *Les débuts de l'édition de poche en France : entre l'industrie et le social (1953 – 1970)*. [online]. [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: <http://id.erudit.org/iderudit/045320ar>

⁸ BLASSELLE, B. *Histoire du livre*. 2. vydání. Francie: Gallimard, 2008. ISBN 978-2-07-012-247-9

⁹ *Calmann Lévy collection* [online]. [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: <http://fresques.ina.fr/jalons/fiche-media/InaEdu01245/le-livre-de-poche-a-50-ans?video=InaEdu01245>

¹⁰ BLASSELLE, B. *Histoire du livre*. 2. vydání. Francie: Gallimard, 2008. ISBN 978-2-07-012-247-9

¹¹ NIGAY, Gilbert. *Le livre de poche s'impose*. *BBF*. 1967, č. 7, s. 252-270. [online]. [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: <http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-1967-07-0257-001>

¹² *Historique du livre de poche* [online]. [cit. 2012-11-20].

Dostupné z: <http://www.livredepoche.com/content/historique-du-livre-de-poche>

se jich prodalo 130 milionů, v roce 1994 počet prodaných výtisků činí 124 milionů. Pokles prodeje nepostihl pouze livre de poche, ale celý francouzský knižní trh.¹³

V tomto formátu se vydávají knihy všech žánrů: science-fiction, fantasy, kuchařky, knihy pro mládež a pro volný čas, detektivky, knihy naučné, filozofické, romány i poezie.

V roce 2000 bylo v tomto formátu k dispozici celkem 34 148 titulů ve více než 411 edicích vydaných ve 105 nakladatelstvích.¹⁴

3. Nakladatelství a knižní edice

3.1. Gallimard¹⁵

Pod záštitou nakladatelství Gallimard lze najít 45 edicí livre de poche. Mezi nejpočetnější patří Folio, Série Noire, Folio policier, L'imaginaire a Folio classique.

Edice Folio, která vznikla roku 1972, je téměř z jedné třetiny tvořena zahraničními autory. Od jejího vzniku se již prodalo přes 265 milionů knih, což je asi 70% všech livre de poche prodaných nakladatelstvím Gallimard. Mezi nejprodávanější díla se řadí romány A. Camuse *L'Étranger* (Cizinec) a *La Peste* (Mor), Romainsova satirická komedie *Knock ou le triomphe de la médecine* (Doktor Knock), existencialistické hry J. - P. Sartra *Huis – clos* (Za zavřenými dveřmi) a *Les Mouches* (Mouchy). Celkem v této edici byla vydána díla přibližně 1200 autorů. Vůbec první knihou vydanou v této edici byla kniha *La Condition humaine* (Lidský úděl) od Andrého Malrauxe. Grafické znázornění obálky se vyznačuje bílým podkladem v horní části s názvem díla a jeho autorem. Spodní část obálky je graficky upravena k tématu díla. Logo je umístěno v dolní části grafického podkladu.

---

¹³ *Livre de poche a 50 ans* [online]. 2003 [cit. 2012-11-20].

Dostupné z: <http://fresques.ina.fr/jalons/fiche-media/InaEdu01245/le-livre-de-poche-a-50-ans?video=InaEdu01245>

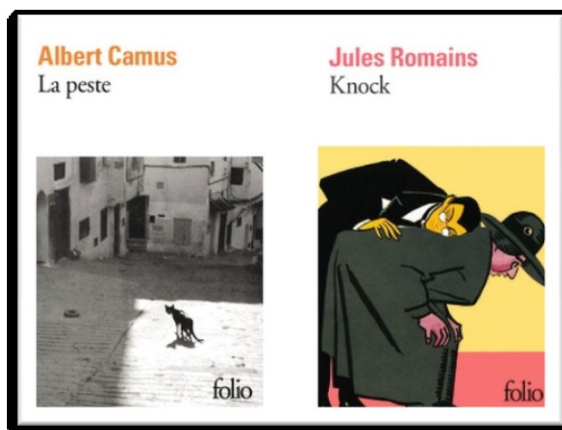
¹⁴ LE NAIRE, Olivier. *A fond les poches*. [online]. 2.1 2003 [cit. 2012-11-20].

Dostupné z: http://www.lexpress.fr/informations/a-fond-les-poches_650411.html

¹⁵ *Gallimard* [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://www.gallimard.fr/>

folio

Obrázek 1 logo edice Folio

Obrázek 2 ukázka obálek

Další edicí je Série Noire, která obsahuje detektivní romány poněkud hororové povahy. Byla založena roku 1945. Vyšla zde díla francouzské spisovatelky Ingrid Astier *Angle mort* (v češtině nevyšlo) a *Quai des enfers* (v češtině nevyšlo), amerického spisovatele Edwarda S. Aaronse *Attila de poche* (Death is my shadow, v češtině nevyšlo), *Coeurs en cavale* (Escape to love, v češtině nevyšlo), nebo italského spisovatele Alessandra Perissinotta *La dernière nuit blanche* (L'Ultima notte bianca, v češtině nevyšlo), *À mon juge* (Al mio giudice, v češtině nevyšlo). Obálky této edice se vyznačují různorodou grafikou se sugestivním pozadím, ve kterém je zakomponován název knihy a jméno autora. Na většině obálek se logo edice nachází v pravém dolním rohu.

série noire
GALLIMARD

Obrázek 3 logo edice Série Noire

Obrázek 4 ukázka obálek

Řada Folio policier obsahující detektivky byla založena roku 1998. Od té doby se prodalo zhruba 81 milionů knih. Nejprodávanějšími knihami jsou: *Cul-de-sac* (The Dead heart, v češtině nevyšlo) amerického autora Douglase Kennedyho, *L'Homme chauve-souris* (Netopýr) norského spisovatele Jo Nesba a díla francouzských autorů: *Total Khéops* (Totální chaos) Jeana-Clauda Izza, *Meurtres pour mémoire* (Vraždy pro úplnost) od Didiera Daeninckxe, *Zulu* (Zulu) od Caryla Féreyho. Edice Folio policier má stejné grafické zpracování jako edice Folio. Edice graficky rozpoznáme v horní části, kde se barevně liší, tato edice má černý podklad. Logo je umístěno v dolní části grafického podkladu.

folio
policier

Obrázek 5 logo edice Folio policier

Obrázek 6 ukázky obálek

Edice L'imaginaire byla založena roku 1977. Knihy mají formát 125 x 190 mm. V ní se snaží nakladatelství znovu vydat pozapomenuté autory a díla. Nejprodávanějším dílem je dílo *Nouvelles orientales* (Orientální povídky) Marguerite Yourcenar. Vyšlo zde například i dílo *Miracle en Bohême* (Mirákl) od Josefa Škvoreckého. Tato edice se z velké části vyznačuje elegantní bílou obálkou s různorodě graficky upraveným písmem k obsahu díla. Logo je situováno do spodního okraje uprostřed obálky.

L'IMAGINAIRE
GALLIMARD

Obrázek 7 logo edice L'imaginaire

Obrázek 8 ukázka obálek

Edici Folio classique tvoří ze dvou třetin francouzští autoři klasické literatury. Edice byla vytvořena roku 1994 a od té doby se prodalo 53 milionů výtisků. Mezi nejprodávanější tituly patří hlavně tituly francouzských spisovatelů 19. století: *Madame Bovary* (Paní Bovaryová, Gustave Flaubert), *Le Père Goriot* (Otec Goriot, Honoré de Balzac), *Le Rouge et le noir* (Červený a černý, Stendhal), *Bel-Ami* (Miláček, Guy de Maupassant), ale najdeme mezi nimi např. i *Histoires extraordinaires* (Edgar Allan Poe). Obálku této edice tvoří bílý podklad s barevnou grafikou ve střední části ohraničenou z horní a spodní strany bílým pruhem. Logo je umístěno v pravém dolním rohu.

folio
classique

Obrázek 9 logo edice Folio classique

Obrázek 10 ukázka obálek

Dále v nakladatelství nalezneme edice zaměřené na odbornou a naučnou literaturu: Folio Essais (humanitní vědy), Idées (filozofie, sociologie, lingvistika), Tel (filozofie, lingvistika, politologie, ekonomie, historie, knihy jsou ve formátu semi-poche), La Poche Noire (znovu vydané úspěšné knihy z kolekce Série noire), Folio actuel (pozorování trendů moderního života, úvahy o současné společnosti a politice ve spolupráci s Le Monde), Archives (historické dokumenty), Folio documents (dokumenty, reportáže), Folioplus philosophie (filozofie), Découverts Gallimard Texto (dokumenty, reportáže), Découvertes Gallimard (dokumentární, umělecké a vědecké knihy pro mladistvé), Folio bilingue (dvojjazyčné knihy), Idées/arts (umění).

Edice určené převážně studentům: La Bibliothèque Gallimard (klasická i současná), Folio plus (knihy autorů 20. století), Folio histoire (historie náboženství, ekonomie, společnosti), Foliothèque (kritická analýza děl formou esejů určených pro studenty a veřejnost),

Edice specializované na zahraniční autory: L'Étrangère, Connaissances de l'Orient, format poche (knihy asijských autorů), James Hadley Chase (díla pouze od tohoto autora),

Edice zaměřené na detektivky a horory: Le scarabée d'or, Série Blême, Super Noire, Détective

Edice obsahující knihy francouzských i zahraničních autorů: Hors série poche (ostatní díla, která nezapadají do žádné edice poche), Poésie/Gallimard (poezie), Folio théâtre (divadelní hry), Arcades (dosud nevydané texty současných autorů – eseje, dokumenty, ve formátu semi-poche¹⁶), Chefs – d'oeuvre du roman d'aventures (romány od francouzských a zahraničních autorů), Folio 2 € (krátké romány i eseje, všechny knihy za cenu 2 €), Chefs - d'oeuvre du roman feuilleton (fejetonové romány), Panique (špionážní a politické romány).

Edice zaměřené na francouzské autory: Succès (vydání úspěšných děl), Succés, deuxième série.

K biografickým edicím patří tyto: Folio biographies (dosud nevydané životopisy velkých postav historie), Le crime ne paie pas (životopisy gangsterů a atentáčníků), Les amours célèbres (lásky slavných osobností).

---

¹⁶ formát o rozměrech 125 x 190 mm

Dvě edice jsou zaměřené na science – fiction a to: Folio SF (science-fiction), Le Rayon fantastique (science-fiction).

Řadou zaměřenou na komiksy je Folio BD.

V rámci nakladatelství Gallimard jsou livre de poche také vydávány nakladateli Gallimard Jeunesse, Mercure de France, Denöel a Belin - Gallimard.

Gallimard Jeunesse nabízí už 40 let dětské knihy a knihy pro mládež. Celkem nabízí 44 edic s celkovým počtem okolo 4700 knih. Podle věku čtenáře můžeme edice rozčlenit do tří kategorií: pro děti do 7 let – edice Folio Benjamin, kde jsou převážně obrázkové knihy, např. *J'aime pas lire!* (I hate to read, v češtině nevyšlo) od Rity Marshall, dále pro děti ve věku 8-12 let – edice Folio Cadet, ve které vychází např. několikadílná série knih *Le Petit Nicolas* (Malý Mikuláš) od Emmanuelle Lepetit, poslední kategorie je pro děti ve věku 13-15 let – edice Folio Junior, kde vyšla např. kniha *Le Petit Prince* (Malý princ) od Antoina de Saint-Exupéry. Dále zde nalezneme edice zaměřené na literaturu určitých žánrů – Folio Junior Poésie, Folio Junior Théâtre, Pôle Fiction. Ve Folio Junior Poésie vychází knihy s vybranými básněmi od různých autorů např. od Paula Verlaina nebo Jeana Cocteau. Ve Folio Junior Théâtre nalezneme např. Moliérovu hru *Le médecin malgré lui* (Lékařem proti své vůli). A v neposlední řadě nakladatelství vydává také edice s naučnou literaturou – Sur les traces de..., format poche nebo Mes Premières Découvertes de l'Art. V první zmiňované edici vychází např. díla Thierryho Aprila *Sur les traces de Louis XIV* nebo *Sur les traces des pirates* (u nás díla nevyšla). V další jmenované edici zaměřené na umění vyšla díla od kolektivu autorů s názvy *Le Centre Pompidou* nebo *Le château de Versailles* (v češtině nevyšla). Zábavnou formou se čtenáři mohou něčemu přiučit v edici se zvláštním názvem DocuDéments, kde je k dispozici např. dílo od autora série Děšivá věda Nicka Arnolda *Les bestioles: faut pas chercher les petites bêtes* (Protivné breberky).

Mercure de France nabízí pouze dvě edice – Le Petit Mercure zaměřená na francouzskou i cizí literaturu, erotickou literaturu, historii, poezii, korespondenci a Le Temps retrouvé, format poche, v níž vychází osud nevydaná díla. Dohromady se v obou edicích nachází pře 400 knih.

Nakladatelství Denoël již nabízí přes 1000 knih ve čtyřech edicích, které se jmenují: Présence du Futur (science-fiction), Bibliothèque Médiations (studie, eseje), Présence du Fantastique (fantasy) a Étoile double (science-fiction romány a povídky).

V nabídce nakladatelství Belin – Gallimard lze nalézt stejně jako u Mercure de France dvě edice, jejichž názvy jsou Classico Collège (klasické i současné texty pro studenty vysokých škol) a Classico Lycée (klasické i současné texty určené pro studenty jako příprava k maturitě). Počet knih nepřesahuje stovku.

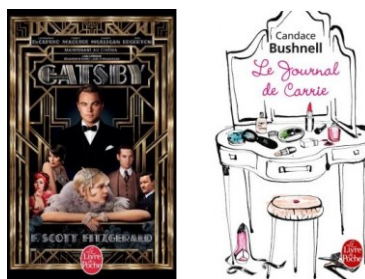
3.2 Le Livre de Poche¹⁷

Obrázek 11 logo nakladatelství Livre de Poche

Jak už vyplývá z názvu, toto nakladatelství vydává pouze knihy livre de poche. Celkem zde můžeme nalézt 15 různých edicí. Z nichž nejpočetnější jsou tyto: Littérature & Documents, Policier / Thriller, Classiques, Biblio Romans a Biblio Essais.

V edici Littérature & Documents nalezneme francouzskou literaturu 20. a 21. století, cizí literaturu, literaturu pro mládež a životopisné knihy. Tato edice je ze všech nejpočetnější a obsahuje více než 2200 knih. Nalezneme zde např. román od amerického spisovatele 20. století Francisa Scotta Fitzgeralda *Gatsby le Magnifique* (Velký Gatsby) nebo dílo od současné americké autorky Candace Bushnell *Le Journal de Carrie* (Deníky Carrie B.). Koncepce obálek této edice je graficky velice různorodá. Logo se většinou nachází v pravém dolním rohu.

Obrázek 12 ukázka obálek

¹⁷ Livre de poche [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://www.livredepoche.com/>

Druhá nejpočetnější edice Policier / Thriller obsahuje téměř o polovinu méně knih než edice první. Jedná se o detektivky a thrilery. Z autorů zde můžeme nalézt např. původem belgického autora George Simenona s dílem *Les scrupules de Maigret* (Komisař Maigret v rozpacích) nebo dílo britské autorky Agathy Christie *N ou M ?* (N či M ?). Stejně jako u předchozí edice jsou obálky velice odlišné.

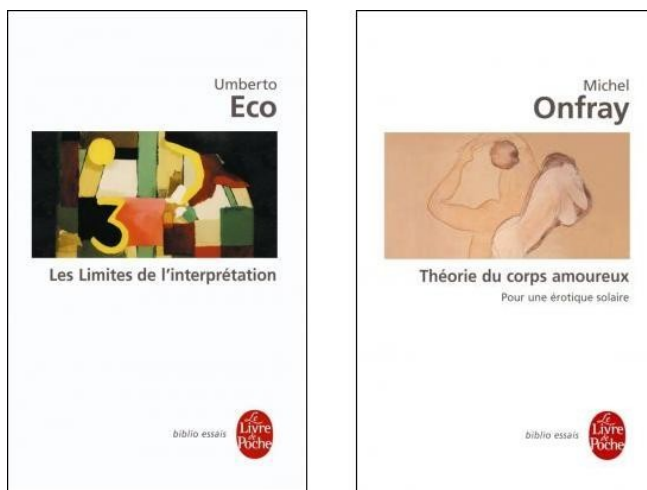

Ostatní tři nejpočetnější edice jsou již výrazně méně početné než první dvě. V kolekci Classique nalezneme klasickou francouzskou literaturu do 20. století, cizí literaturu, poezii a divadelní hry. Nalezneme zde např. francouzské autory Molièra s komedií *Le Tartuffe* (Tartuffe), a Henriho Stendhala s románem *La Chartreuse de Parme* (Kartouza parmská) nebo britskou autorku Jane Austenovou a její román *Emma* (Emma). Převážná většina obálek edice Classique se vyznačuje bílým podkladem s grafickým pruhem mezi titulem knihy a logem nakladatele.

Obrázek 13 příklad obálek

V edici Biblio Romans převládají především zahraniční autoři jako např. Upton Sinclair nebo Stefan Zweig. Poslední kolekce Biblio Essais pak nabízí díla filozofická, politická a náboženská. Patří sem např. Umberto Eco s dílem *Les limites de l'interprétation* (Limity interpretace) nebo Michel Onfray a jeho dílo *Théorie du corps amoureux* (v češtině nevyšlo). Koncept obálky je standardně tvořen bílým podkladem s konzervativním designem písma s vloženou grafikou orámovanou ze všech stran bílým pruhem.

Obrázek 14 ukázky obrázků

K dalším edicím patří: Dictionnaires, encyclopédies et atlas, Fantastique, Fantasy, La Pochothèque, Langues, Lettres Gothiques, Libretti, Références, Science-fiction a Vie pratique.

3.3 Pocket¹⁸

Obrázek 15 logo nakladatelství Pocket

Pocket je další z nakladatelství, která vydávají pouze knihy tohoto formátu.

¹⁸ *Pocket* [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: http://www.pocket.fr/site/les_livres_de_poche_des_editions_pocket_&1.html

Nalezneme zde 14 edicí. Mezi nejpočetnější se řadí Roman français, Thriller / Policier, SF – Fantasy, Documents et essais a Langues pour tous.

Nejpočetnější edicí je Romans français, která obsahuje přes 430 knih. Jak je vidět z názvu, kolekce obsahuje původní francouzské romány, historické i ty ze současnosti. Vychází zde současní autoři jako např. Claude Michelet a jeho román *Il était une fois dans la vallée* (v češtině nevyšlo) nebo Hugues de Queyssac se sérií knih s názvem *Le Chevalier noir et la Dame blanche* (v češtině nevyšlo).

Druhá nejpočetnější edice Thriller / Policier je skoro tak početná jako ta první. Jak název napovídá, nalezneme zde detektivky a thrilery. Mezi autory lze najít např. San – Antonia neboli Frédérica Darda a jeho knihu *L'Accident* (v češtině nevyšlo).

Edice SF – Fantasy obsahuje knihy žánru science-fiction a fantasy. Vydávaným autorem je např. J. R. R. Tolkien a jeho trilogie *Le Seigneur des anneaux* (Pán prstenů).

Edice Documents et essais zahrnuje dokumentární a životopisnou tvorbu. Často vydávaným autorem je např. Pierre Larousse.

Do edice Langues pour tous patří knihy vzdělávací, týkající se učení cizích jazyků nebo odborného terminologie z oblasti obchodu a managementu. Nalezneme zde také knihy v původním znění.

Tak jako má nakladatelství edici vyhrazenou francouzským románům, má také edici věnovanou románům zahraničním s názvem Romans étrangers. Vychází zde současní autoři jako např. americká spisovatelka Anna Rice a její dílo *Entretien avec un vampire* (Interview s upírem) nebo švédský autor Jonas Jonasson s dílem *Le vieux qui ne voulait pas fêter son anniversaire* (Stařík, který vylezl z okna a zmizel).

Na dokumenty a eseje je zaměřená edice Agora, v níž jsou vydány tituly francouzského autora François Fédiera *La Métaphysique* (v češtině nevyšlo) nebo německého filozofa G. W. F. Hegela.

Edice Bulles & blogs obsahuje knihy s praktickými radami a návody. Vyšla zde např. kniha od Johna Graye *Les hommes viennent de Mars, les femmes viennent de Vénus* (Muži jsou z Marsu a ženy z Venuše).

Edice Classique nabízí klasickou literaturu. Mezi díly je možné zde nalézt román *Anna Karénine* (Anna Karenina) od L. N. Tolstého nebo *Les Misérables* (Bídníci) od Victora Huga.

Humorné knihy současných autorů nalezneme v edici Comédie., kam patří např. britská autorka Sophie Kinsella s knihou *Mini – Accro du shopping* (Báječné mininakupování) nebo francouzská autorka Murielle Renault s knihou *Oui* (v češtině nevyšlo).

Knihy z oblasti spiritualismu, zdraví a osobního rozvoje nabízí edice Evolution. Z autorů se sem řadí např. Robert Sutton nebo Daniel Dufour.

Pro ženy vydává nakladatelství knihy v edici Romans féminins. Nalezneme v ní např. díla od irské spisovatelky Cathy Kelly nebo americké autorky Danielly Steelové.

Edice Terre humaine je věnována cestopisným a geografickým knihám např. od francouzských autorů Georgese Balandiera nebo Jacquese Brosse.

Sci-fi románům je věnována edice Terroir, kam patří např. francouzský autor Michel Jeury.

Pod Pocket také patří nakladatelství Pocket Jeunesse, které vydává knihy pro děti a mládež. Knihy jsou rozděleny do čtyř edicí, a to: 3/6 ans, 6/9 ans, 9/12 ans a 13 ans et +.

Obálky mají barevné grafické znázornění. Není zde rozdíl mezi jednotlivými edicemi.

Obrázek 16 ukázky obálek

3.4 10 - 18¹⁹

Obrázek 17 logo nakladatelství 10-18

Nakladatelství 10 – 18 vydává převážně livre de poche až na jednu edici s názvem Grand format, ve které lze nalézt knihy velkého formátu.

Edicí livre de poche je celkem pět. Jejich názvy jsou: Domaine français, Littérature étrangère, Grands détectives, Domaine policier a Non – fiction.

Edice Domaine français obsahuje něco přes 40 knih. Jak už název napovídá, najdeme zde knihy napsané francouzskými autory. Četné jsou např. knihy Philippa Bessona. Z jeho děl bych jmenovala knihu *Un garçon d'Italie* (Florent'an).

V Littérature étrangère nalezneme díla starších i současných zahraničních autorů. Tato edice je ze všech nejpočetnější a obsahuje více než 530 děl. K autorům vydávaným v této edici patří např. Woody Allen nebo Jane Austenová s románem *Orgueil et Préjugés* (Pýcha a předsudek).

Grands détectives je druhá nejpočetnější edice. Jejím tématem jsou historické detektivní romány. Z velké části jsou to knihy doposud nevydané. Mezi autory se řadí: Anne Perry a její detektivka *Du sang sur la soie* (The sheen on the silk, v češtině nevyšlo) nebo autoři Frank Tallis a Gyles Brandeth.

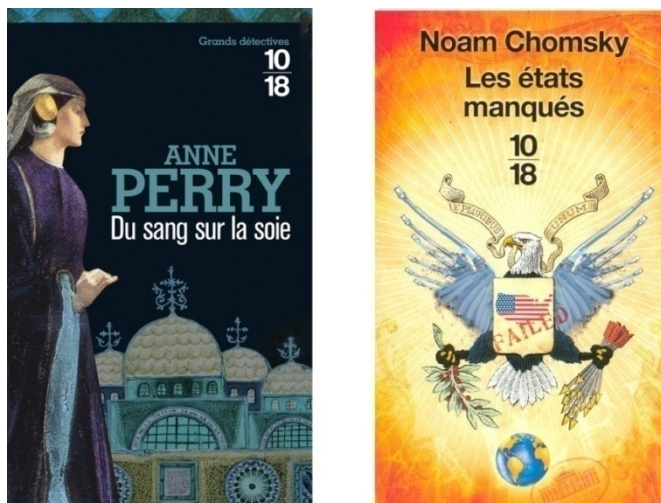
Na rozdíl od edice Grands Détectives se edice Domaine Policier zaměřuje na detektivky ze současnosti, jako jsou např. díla od amerických spisovatelů Colina Harrisona a Richarda Pricea nebo švédského autora Akea Edwardsona.

Poslední edice Non – fiction obsahuje naučnou literaturu. Se svým počtem 15 knih je rovněž nejmenší kolekcí tohoto nakladatelství. Lze zde nalézt např. díla amerického filozofa a lingvisty Noama Chomského.

---

¹⁹ 10-18 [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: http://www.10-18.fr/site/page_accueil_site_editions_10_18&1.html

Obálky tohoto nakladatelství mají barevné grafické znázornění. Jednotlivé edice nemají jednotný vzor.

Obrázek 18 ukázka obálek

3.5. Flammarion groupe

Tato skupina patří společnosti Madrigal, která je třetí největší ve Francii a zároveň je také mateřskou společností nakladatelství Gallimard. Spadá pod ni nakladatelství J'ai lu a také Librio.

3.5.1 J'ai lu²⁰

Obrázek 19 logo nakladatelství J'ai lu

Toto nakladatelství, založené roku 1958, obsahuje celkem 14 edic nabízejících livre de poche. Některé edice obsahují značně různorodé tituly – např. Littérature nebo Documents, récits, biographies – jiné jsou vyhraněnější – např. Bien – être / développement personnel a Fantasy.

²⁰ J'ai lu [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://www.jailu.com/>

Edice Littérature obsahuje klasické romány i romány historické, komedie, knihy současných autorů, romantickou i erotickou literaturu. Tato edice je se svým počtem téměř 1000 knih nejpočetnější ze všech edicí. Nalezneme zde např. současnou britskou spisovatelku Ann Scott nebo irskou spisovatelku Cecilii Ahren a její dílo *Merci pour les souvenirs* (Díky za vzpomínky).

Knihy pro ženy nabízí edice *J'ai lu pour elle*, která obsahuje téměř o polovinu méně knih než kolekce Littérature. Nalezneme zde knihy romantické, komedie i mysteriózní. Vyšlo zde např. dílo Nory Roberts *Rêves en blanc* (Sen v bílém).

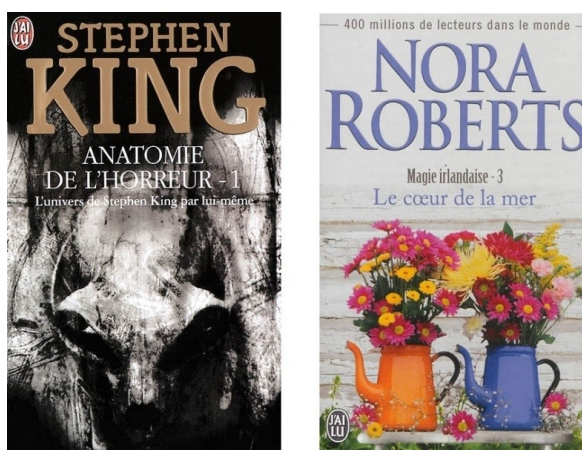
V edici Documents, récits, biographies nalezneme knihy dokumentární, povídkové a životopisné a dále také eseje a svědectví. Celkem je tu k dispozici téměř 340 knih.

Knihy zabývající se psychologií, rodinným životem, zdravím, dietami a podobnými věcmi lze nalézt v edici Bien – être / développement personnel. Počet knih v této edici se pohybuje okolo 200.

Již podle názvu lze odvodit, že další edice s názvem Fantasy nabízí fantasy knihy. Nalezneme zde asi 180 knih.

Nakladatelství má také edici vyčleněnou výhradně dílům známého amerického spisovatele hororů Stephena Kinga a edice Aventure Secrète, Cuisine, Darklight, Fantastique, Humour, Policier, Pratique a SF.

Obálka jednotlivých edic má různorodé barevné ilustrování.

Obrázek 20 ukázka obálek

3.5.2 Libro²¹

Obrázek 21 logo nakladatelství Libro

Edice v nakladatelství Libro jsou rozděleny do čtyř řad – Littérature, Mémo, Documents a BD, Loisir et Pratique.

V první řadě se nachází okolo 260 knih. Najdeme zde literaturu klasickou, divadelní hry, filozofická díla, detektivky a další. Celkem se zde nachází osm edicí. Jsou to: Littérature, Littérature jeunesse, Noir et Policier, Philosophie, Poésie, Spiritualité, Théâtre.

Druhá řada s názvem Mémo s počtem 125 knih a je zaměřena na vzdělávání.

Ve třetí řadě Documents najdeme něco málo přes 40 knih. Zde si lze vybrat z dokumentů, životopisných knih a knih o náboženství. Každému tomuto jednomu tématu odpovídá jedna edice, jejichž názvy jsou: Biographies, Documents a Textes Sacré.

Čtvrtá řada odpovídá počtem titulů řadě třetí. Můžeme zde vybírat z komiksů, kuchařek, knih o hudbě, zdraví, turistických průvodců a zájmových knih. Celkem zde najdeme šest edicí s těmito názvy: BD, Cuisine, Loisirs, Musique, Santé a Tourisme.

Ilustrace obálek je umístěna na jednobarevném pastelovém podkladu. U většiny knih je logo umístěno v levém horním rohu obálky.

Obrázek 22 ukázka obálek

²¹ Libro [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://www.librio.net/>

3.5.3 Flammarion²²

Flammarion

Obrázek 23 logo nakladatelství Flammarion

Samotné nakladatelství Flammarion pak obsahuje 3 edice s formátem poche – GF, Champs a Etonnants classiques.

Edice GF nabízí přes tisíc titulů, mezi nimiž lze nalézt literaturu antickou, středověkou, autory z konce 19. století a také díla filozofická. Je zde např. román *Le rouge et le noir* (Červený a černý) od Stendhala nebo *Ethydème* (Euthydémos) od Platóna. Obálka této edice má barevnou ilustraci olemovanou vícebarevným rámem.

Obrázek 24 ukázka obálek

Edice Champs, která vznikla roku 1978, byla první edicí z oboru společenských věd ve formátu poche. Obsahují díla z oblasti vědy, historie a umění. Celkem obsahuje něco přes 750 knih, mezi nimiž lze nalézt díla od francouzského historika Christiana Delporta nebo francouzského matematika Iana Stewarta. Většina obálek edice Champs se vyznačuje žlutým podkladem s grafikou související s obsahem knihy. V horní části obálky je umístěn název knihy a jméno autora. Logo edice se nachází v dolní části uprostřed.

Obrázek 25 ukázka obálek

²² Flammarion [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://editions.flammarion.com>

Poslední edice Etonnants classiques nabízí současnou literaturu, ale také nejslavnější díla autorů klasické literatury a zároveň i jejich díla neznámá. Tato kolekce čítá celkem 244 knih. Z autorů se sem řadí např. Stefan Zweig a jeho dílo *Le joueur d'échecs* (Šachová novela) nebo Emile Zola a dílo *Thérèse Raquin* (Tereza Raquinová). Obálky této edice mají bílý podklad s pruhem barevně sladěným s ilustrací v horní části s názvem edice. Pod pruhem se nachází název díla.

Obrázek 26 ukázka obálek

3.6 Nakladatelství Payot & Rivages²³

Obrázek 27 logo nakladatelství Payot & Rivages

V nakladatelství Payot & Rivages vychází pět edic livre de poche zaměřujících se převážně na naučnou literaturu a detektivky.

Nejpočetnější edicí z těchto pěti je Rivage/Noir, která obsahuje okolo 900 knih detektivního žánru. Vyšla zde např. díla britského autora Erica Amblera *Docteur Frigo* (Doctor Frigo, v češtině nevyšlo), *Le Masque de Dimitrios* (The Mask of Dimitrios, v češtině nevyšlo).

²³ Payot & Rivages [online]. 2013 [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: <http://www.payot-rivages.net/>

Druhou nejpočetnější je Petite Bibliothèque Payot, v níž se nachází téměř 650 knih. Nalezneme zde knihy z oblasti psychologie, psychoanalýzy, filozofie i historie. Řadí se sem např. díla rakouského psychologa Alfreda Adlera nebo dílo *Amok* (Amok) od Stefana Zweiga.

Další edice s názvem Petite Bibliothèque Rivages počtem 384 knih, sdružuje knihy stejného žánru jako edice předchozí. Nalezneme zde např. díla od italského filozofa Giorgia Agambena nebo italského řečníka Cicera.

Další edice Bibliothèque étrangère obsahuje knihy životopisné i knihy z oblasti etnologie a literární kritiky. Obsahuje okolo 350 knih. Jsou zde k dispozici např. díla od španělského literárního kritika Rafaela Chirbese nebo albánského spisovatele Fatose Kongoliho.

Poslední edicí je kolekce PBP/ voyageurs s počtem téměř 200 knih. V této edici najdeme cestopisy. Jsou zde např. díla od britského spisovatele Nigela Barleyho a francouzského autora Gérarda Badoua.

Obálky v jednotlivých edicích jsou velmi různorodé. Nemají žádný společný VZOR.

Obrázek 28 ukázky obálek

3.7 Le Masque²⁴

Obrázek 29 logo nakladatelství Le Masque

Nakladatelství Le Masque, založené roku 1927, se jako jediné francouzské nakladatelství soustřeďuje výhradně na detektivní žánry a thrillery.

Celkem zde najdeme tři edice ve formátu poche: Masque Poche, Agatha Christie a Fond.

Nejvíce knih nabízí edice Le Fond, která se dělí na dvě části: Za prvé na Labyrinths, která vznikla roku 1997 a obsahuje přes 130 napínavých historických románů. A za druhé na Masque Jaune s počtem knih okolo stovky. Část Labyrinths obsahuje převážně francouzské autory jako Viviane Moore nebo Gaston Leroux. Stejně jako v Labyrinths i v Masque Jaune nalezneme převážně francouzské autory např. Paula Haltera.

Samostatná edice je věnována známé autorce detektivek Agathe Christie. V této edici lze nalézt stovku jejích děl. Její dílo *Meurtre de Roger Ackroyd* (Vražda Rogera Ackroyda) bylo vůbec první dílo, které nakladatelství Le Masque vydalo.

Necelou desítku knih obsahuje edice Masque Poche. Jsou zde autoři jako Jeffrey Cohen nebo britská autorka Ruth Rendell.

Obálka edice Masque Jaune se vyznačuje černožlutou ilustrací. Obálky ostatních edic jsou velice různorodé.

Obrázek 30 ukázky obálek

²⁴ *Le Masque* [online]. 2013 [cit. 2013-3-11]. Dostupné z: <http://www.lemasque.com/>

3.8 Ostatní nakladatelství

Knihy ve formátu poche nabízí také nakladatelství Points, které je jedním z nakladatelství specializujících se na tento formát. Celkem nabízí deset edicí: Littérature, Policiers, Thrillers & Romans Noirs, Documents, Histoire, Sageses, Économie, Sciences, Essais, Le Goût des mots a Poésie.²⁵ Několik edicí také nabízí nakladatelství Albin Michel: edici z oblasti společenských věd s názvem Evolution de l'humanité Poche. A dále také duchovní knihy v edicích, které se nazývají Spiritualités vivantes Poche a Espaces libres.²⁶

Také nakladatelství Éditions Milan Jeunese zaměřené na knihy pro děti a mládež nabízí formát poche v edicích určených různým věkovým skupinám mladých čtenářů: Milan poche benjamin, Milan poche junior, Milan poche Cadet a Milan poche Hors – collection.²⁷

Formát poche dále nabízí tyto nakladatelství: Les Éditions de minuit (edice Reprise a Double), Fleurus, Jouvence (edice Poches Jouvence), Rober Laffont (edice Pavillons Poche), Perrin (edice Tempus), Gasset Jeunesse (edice Lampe de poche).

Nakladatelství PUF vydalo první encyklopedie ve formátu poche s názvem Que sais-je?. Encyklopedie byla založena roku 1941 Paulem Angoulventem a přeložena do 43 jazyků. Ve Francii se vydalo více než 160 milionů výtisků. Encyklopedie se neustále rozrůstá a od jejího vzniku do ní přispělo 2 500 autorů a bylo v ní publikováno více než 3 800 titulů. Encyklopedie se neustále rozšiřuje o aktuální informace.²⁸

Nakladatelství Gallimard se svou edicí Folio BD není jediné nakladatelství, které vydává komiksy ve formátu poche. Komiksy v tomto formátu vydává například i nakladatelství Glénat v edici Anime Comics, BD Poche nebo Manga Poche – Glénat. Až na BD Poche jsou obsahem těchto edicí manga komiksy. Klasické komiksy ve formátu poche také vydává nakladatelství Bayard.

---

²⁵ *Le Cercle Points* [online]. 2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.lecerclepoints.com/>

²⁶ *Albin Michel* [online]. 2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z: <http://www.albin-michel.fr/>

²⁷ *Éditions Milan* [online]. 2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.editionsmilan.com/>

²⁸ *PUF* [online]. 2013 [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: http://www.puf.com/%22Que_sais-je%3F%22_-_Le_savoir_vite

Obrázek 31 ukázka komiksů v poche

Dále bych zmínila nakladatelství Librairie des Champs-Élysées, které ve své edici Western vydává, jak už název napovídá, pouze westerny. Nakladatelství Lec édition vydává edici s názvem Eco-poché zaměřenou na ekonomii. Pouze na ženy se zaměřilo nakladatelství Harlequin a to např. ve své edici Passion. Nakladatelství Garnier Frères se ve své edici Le français facile pour tous zaměřuje na výuku francouzštiny.²⁹

4. Přístup jednotlivých nakladatelů

V této kapitole přiblížím současnou produkci některých významných nakladatelství na příkladu uplynulého roku 2012.

4.1 Nakladatelství Gallimard³⁰

V září roku 2012 převzala skupina Gallimard skupinu Flammarion a stala se tak třetí největší francouzskou skupinou vydavatelství a zároveň největší nezávislou skupinou.

Celkový obrat skupiny Gallimard v roce 2011 činil 253 milionů euro, což bylo o 4,8 % více než v roce předchozím. Samotné vydavatelství Gallimard pak realizovalo obrat 140,7 milionů euro.

Z celkové prodejnosti knih celých 70% připadá na jednotlivé edice Folio, kde se ročně prodá 12 milionů výtisků, jejichž průměrná cena je 6,10 euro. Nejlépe prodávanými knihami jsou *L'Étranger* (Cizinec) s počtem 6 milionů prodaných výtisků a *La Peste* (Mor) s počtem 3 milionů prodaných výtisků. Obě knihy napsal Albert Camus.

²⁹ *Bibliopoché* [online]. 2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z: <http://www.bibliopoché.com/collections.php>

³⁰ *Gallimard* [online]. 2013 [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.gallimard.fr/>

V roce 2012 nakladatelství Gallimard vydalo celkem 499 knih ve formátu poche. Škála autorů vydaných v minulém roce je velice různorodá.

Mezi autory byli vydáni básníci 12. a 13. století: Chrétien de Troyes z Francie, Dante Alighieri z Itálie. Z autorů 15. a 16. století nakladatelství vydala díla britského spisovatele a politika Thomase Mora, renesančního esejisty a myslitele Michela de Montaigne a španělského prozaika Tirsa de Moliny. Dále byli vydáni následující francouzští dramatici 17. století Molière a Jean Racine a irský prozaik téhož století Jonathan Swift. Nakladatelství vydalo také francouzské spisovatele a filozofy 18. století Denise Diderota a Voltaira, ale i zahraniční autory téhož století jako např. britskou autorku prózy Jane Austinovou. Poměrně vysoký je počet vydaných autorů z 19. století, jak francouzských, tak i zahraničních. Z francouzských autorů jsou to např.: básníci Charles Baudelaire a Paul Verlaine, pozaik Paul Morand nebo Victor Hugo. Ze zahraničních autorů bych jmenovala britskou spisovatelku Charlottu Bronteovou, britské prozaiky Charlese Dickense a Thomase Hardyho nebo amerického prozaika Nathaniela Hawthorna nebo irského spisovatele Oscara Wilda. Z francouzských prozaiků 20. století Gallimard vydal Antoina Audouarda, Alberta Camuse, Andrého Malrauxe a Georgese Pereca, z básníků pak např. Jacquese Préverta. Ze zahraničních autorů byli vydáni: italští prozaikové Umberto Eco a Italo Calvino, britská spisovatelka Jacqueline Wilsonová, německý prozaik Hans Fallada nebo americký spisovatel Jacques Kerouac. Z dosud písících autorů bylo vydáno mnoho autorů z Francie, převážně prozaiků, mezi nimiž najdeme: Nicolase Farguese, Olivii Rosenthal, Patricka Mosconiho a Reného Belleta. Dále byla zveřejněna díla těchto zahraničních autorů: švýcarského tvůrce komiksů Frederika Peeterse, amerických prozaiků Carol Berg a Davida Vanna, polského prozaika Marka Krajewskiho nebo uruguayského prozaika Juana Carla Onettiho.

4.2 Livre de poche³¹

Nakladatelství livre de poche za uplynulý rok 2012 vydalo celkem 400 knih. Mezi nejstaršími díly bylo loni vydáno dílo francouzského historika 16. století Pierra de Bourdeille nebo francouzského prozaika a dramatika z 18. století Pierra de Marivaux.

---

³¹ *Livre de poche* [online]. 2013 [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.livredepoche.com/>

Z autorů 19. století byli také vydáni převážně francouzští autoři: prozaik a básník Alfreda de Musseta, Gustave Flaubert a Louis Pergaud. Ze zahraničních autorů vyšli např. americká autorka píšící prózu Edith Wharton nebo polský prozaik píšící anglicky Joseph Conrad.

Mezi autory z 20. století nakladatelství vydalo zahraniční prozaiky: Němce Liona Feuchtwangera, američany Henryho Millera a Johna Henryho O'Haru.

Nejvíce knih vydalo nakladatelství od současně píšících autorů, zahraničních i francouzských. Z těch francouzských zde nalazeneme tyto prozaiky: Claire Castillon, Martina Provost, Nathalii Hug a Patricka Rambauda. Mezi vydanými zahraničními autory byli tito: britská spisovatelka Sophie Hannah, rakouský prozaik Daniel Glattauer, italská spisovatelka Milena Agus, finská autorka píšící prózu Monika Fagerholm, australský prozaik Nam Le, norský prozaik Tore Renberg nebo americký autor detektivních románů Jeffrey Deaver.

4.3 Pocket³²

Nakladatelství Pocket vydalo za loňský rok 488 titulů. Mezi nejstarší autory vydané v tomto nakladatelství v roce 2012 patří němečtí autoři pohádek Bratři Grimmové nebo ruský prozaik L. N. Tolstoj.

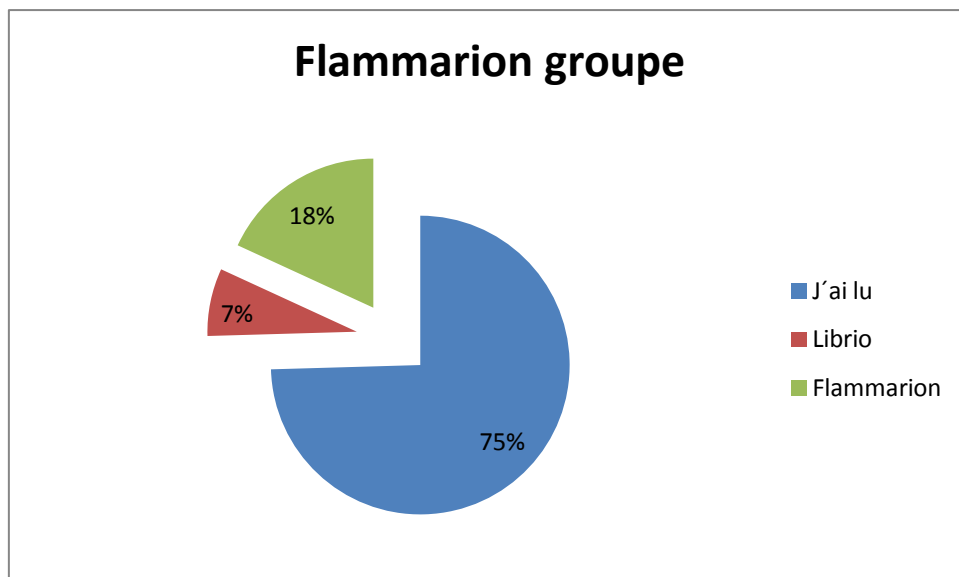
Převážná část autorů se řadí do 20. a 21. století. Mezi francouzskými prozaiky byli vydáni tito autoři: Marc Levy, Nicolas Vanier, Guillaume Musso, Nicole Avril nebo Max Gallo. Z amerických prozaiků byli vydáni: Daniel Pink, Scott Westerfeld, Guy Finley a Dan Simmons. Z ostatních zahraničních autorů píšících prózu nakladatelství vydalo: britského autora Marka Rowlandse, Němce Richarda Davida Prechta, indického autora Jaspreta Singha, polského autora Marka Haltera, Belgičana Kenana Görgüna a švédského autora Jonase Jonassona.

4.4 Flammarion groupe

Celkově skupina Flammarion vydá za rok okolo 1300 knih a má smlouvu s 55 000 autory. Obrat v roce 2011 činil 218,2 M€. ³³

---

³² *Pocket* [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: http://www.pocket.fr/site/les_livres_de_poche_des_editions_pocket_&1.html

Graf 1 nakladatelství Flammarion groupe a jejich podíl na celkové produkci

V grafu je znázorněn podíl jednotlivých nakladatelství Flammarion groupe na produkci livre de poche, z nichž většinou produkci zastává nakladatelství J'ai lu.

4.4.1 J'ai lu³⁴

Za rok 2012 nakladatelství vydalo 448 knih. V loňském roce nakladatelství nevydalo úplně ty nejstarší autory, ale za to vydalo mnoho současně píšících autorů. Z 19. století vydalo australského prozaika Johna Langa.

Mezi spisovateli 20. století byli vydáni: australský prozaik a novinář Kenneth Cook, ruský spisovatel Isaac Asimov, americký prozaik Charles Portis, francouzský novinář a prozaik Gérard de Sède.

Ze současných francouzských prozaiků nakladatelství vydalo Vincenta Cespedese a Davida Foeningose. Mezi britskými autory byl vydán prozaik Stephen Deas nebo spisovatelka Jane Green. Dále zde nalezeneme tyto americké autory: spisovatelku Eloisu James, prozaika Jamese Fraye nebo spisovatelku píšící prózu Marjorie Liu.

³³ *Flammarion groupe* [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.groupe-flammarion.com/content/nos%20chiffres>

³⁴ *J'ai lu* [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.jailu.com/>

4.4.2 **Librio**³⁵

Nakladatelství Librio vydalo v loňském roce 44 knih. Nakladatelství Librio vydávalo v loňském roce převážně francouzské autory. Z autorů 18. století to byli: filozof a prozaik Voltaire a dramatici Pierre – Augustin Caro de Beaumarchais a Pierre de Marivaux.

Z francouzských prozaiků 19. století nakladatelství vydalo: Gustava Flauberta, Honoré de Balzaca, Guy de Maupassanta, Stendhala nebo Prospera Mérimée. Dále byli vydáni historik 20. století Bernard Sergent nebo současný filozof Michel Onfray.

4.4.3 **Flammarion**³⁶

Samotné nakladatelství Flammarion vydalo v roce 2012 109 knih ve formátu poche. Z dob před naším letopočtem nakladatelství vydalo Homéra a Platóna. Z 12. století potom francouzského básníka Chrétiena de Troyes.

Z Francie také pocházeli vydaní autoři ze 17. a 18. století: autor bajek Jean de la Fontaine, dramatici Molière a Pierre Corneille, spisovatelka Marie-Madeleine de La Fayette a filozof Jean-Jacques Rousseau.

Škála autorů 19. století vydaných v minulém roce je už poněkud pestřejší, ale stále převládají francouzští autoři. Z nich bych zmínila: filozofa Augusta Comta, prozaika Émila Zolu, prozaika Henriho Murgera, básníka Paula Verlaina, spisovatele Alfreda de Musseta a prozaika Alexandra Dumase. Ze zahraničních autorů nakladatelství vydalo německé filozofy Friedricha Nietzscheho a G. W. F. Hegela, anglickou prozaičku Charlottu Bronteovou nebo irského spisovatele Oscara Wildea.

Z francouzských autorů přelomu 19. a 20. století nebo 20. století byli vydáni: filozof Henri Bergson, dramatik Georges Feydeau, básník a dramatik Edmond Rostand a historička Michelle Perrot. Ze zahraničních autorů bych jmenovala: americké prozaisty Henryho Jamese a Francise Scotta Fitzgeralda.

Ze současných autorů nakladatelství vydalo: kanadského prozaika a novináře Malcolma Gladwella nebo francouzskou prozaičku Annie Saumont.

---

³⁵ *Librio* [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://www.librio.net/>

³⁶ *Flammarion* [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. Dostupné z: <http://editions.flammarion.com/>

4.5 Les Éditions de minuit³⁷

Nakladatelství Les Éditions de minuit vydalo za rok 2012 pouze osm knih ve formátu poche. Vydalo díla těchto francouzských autorů 20. století: autorky prózy Marguerite Duras, básník Paul Éluarda, autorky prózy Nathalie Sarraute a prozaika Alain Robbe-Grilleta. Z dosud pišících francouzských prozaiků byli vydáni Éric Chevillard, Christian Gailly a dále Belgičan Jean-Philippe Toussaint.

Z počtu vydaných knih je zřejmé, že toto nakladatelství je stále poněkud skeptické ohledně oblíbenosti formátu poche. Také si nelze nevšimnout, že nakladatelství vydává pouze francouzské nebo frankofonní autory z vlastní produkce.

5. Kulturní události spojené s livre de poche

V roce 2003 slavily livre de poche 50. výročí od svého založení. Při této příležitosti se konala výstava v Centre Georges Pompidou v Paříži. Výstavy se zúčastnily i některé slavné osobnosti. Mezi nimi byli: francouzský žurnalista, humorista a hlasatel Philippe Bouvard, francouzský zpěvák a písničkář původem z Egypta Georges Moustaki, francouzský spisovatel Paul-Loup Sulitzer a dnes již zesnulý francouzský spisovatel Robert Sabatier.³⁸

V letošním roce 2013 knihy oslaví 60 let. Při této příležitosti se bude konat výstava na 33. Pařížském knižním veletrhu (Salon du livre), kde si návštěvníci budou

---

³⁷ *Les Éditions de minuit* [online]. 2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z: <http://www.leseditionsdeminuit.fr/f/index.php>

³⁸ Le "Livre de Poche" fête ses 50 ans. *Le nouvel observateur*. [online]. 2003 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z: <http://tempsreel.nouvelobs.com/culture/20030305.OBS7717/le-livre-de-poche-feteses-50-ans-a-beaubourg.html>

moci připomenout historický vývoj livre de poche.³⁹ K vidění bude celkem 1 200 obálek slavných edic.⁴⁰

⁴¹V říjnu se také bude konat knižní veletrh s názvem Lire en poche, který se poprvé konal v roce 2005 v Bordeaux. V Théâtre des Quatres Saisons budou 4. října 2013 udíleny tyto ceny:

- Le Prix de la littérature française – nominováni jsou tyto knihy: *Méfiez – vous des enfants sages* od Cécile Coulon, *La nonne et le brigand* od Frédérique Degheltové, *Autoportraits en noir et blanc* od Fabrice Humberta, *Un lac immense et blanc* od Michèle Lesbre, *Rouge argile* od Virgine Argile a *Paris Brest* od Tanguy Viela. Loňským vítězem se stal Lionel Salaün a jeho kniha *Le Retour de Jiam Jamar*.
- Le Prix de littérature traduite – nominované knihy ještě nejsou známy. Loni cenu vyhrál italský spisovatel a překladatel Erri de Luca s knihou *Le jour avant le bonheur*.
- Le Prix lire en Poche de la littérature jeunesse – nominovanými knihami jsou: *Un Max d'amour monstre* od Richarda Couailleta, *Le Petit Prince: La Planète du Grand Boufon* od Fabrice Colin, *Krotokus Ier, Roi des animaux* od Caryla Féreyho, *Tout ... sauf mon père* od Christophera Lemoina, *L'école est fini* od Yves Grevete, *Les héros du 18: Déluge sur la ville* od Anne – Marie Desplat – Duc, *La fantôme à la main rouge* od Hélène Motardre a *Encore hereux qu'il ait fait beau* od Florence Thinard. Loňským vítězem se stal Jean-Luc Luciani s knihou *Bellevue-sur-Mer*.
- Prix du Polar Sud Ouest / Lire en Poche – tato cena je ze všech nejmladší. Začala se udílet v roce 2012, kdy cenu získal spisovatel Aurélien Molas s knihou *La Onzième plaie*. (Ostatní ceny se udílí od roku

---

³⁹ Les 60 ans du Livre de Poche ... l'histoire ne fait que commencer!. *Salon du livre Paris* [online]. 2013 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z: <http://www.salondulivreparis.com/A-la-une/Exposition-livre-de-poche.htm>
<http://www.culture20030305.OBS7717/le-livre-de-poche-feteses-50-ans-a-beaubourg.html>

⁴⁰ Le livre de poche fête ses 60 ans au Salon du livre 2013. *Pelerin* [online]. 2013 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z: <http://www.pelerin.info/L-actu-autrement/L-actu/Le-Livre-de-Poche-fete-ses-60-ans-au-Salon-du-livre-2013>

⁴¹ *Lire En Poche* [online]. 2013 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://www.lireenpoche.fr/index.php?p=3>

2009). Pro tento rok byla nominována tato díla: *Le sang des bistanclaques* od Odile Bouhier, *La tristesse du samourai* od Victora del Árbola, *Le briseur d'âmes* od Sebastiana Fitzeka, *Chaleur blanche* od M. J. McGrath a *Poussière tu seras* od irského spisovatele Sama Millara.

Každoročně se pod záštitou nakladatelství Livre de poche vyhlašují Prix des Lecteurs. A to ve dvou kategoriích: Le Prix des Lecteurs Littérature a Le Prix des Lecteurs Policier. U Prix des Lecteurs Littérature obdrží porota každý měsíc od února do července 3 nebo 4 knihy. V červenci jsou ještě navíc knihy za srpen. Celkem je to 25 knih, které porota musí přečíst. U Prix des Lecteurs Policier obdrží 2 nebo 3 knihy. Dohromady tedy 17 knih. Poté od konce srpna do začátku září probíhá hlasování poroty. Kniha s největším počtem hlasů bude udělena cena. Loňskými vítězi jsou Jean-Michel Guenassia a jeho román *Le Club des incorrigibles optimistes* (Klub nenapravitelných optimistů) a Blandine Le Callet a její kniha *La ballade de Lila K* (v češtině nevyšla).⁴²

6. Statistické údaje

6.1 Ekonomické údaje z tiskařského průmyslu

Celý tiskařský průmysl měl v roce 2007 roční obrat 7,6 miliard euro. Obrat v sektoru vydávání knih se v roce 2007 zvýšil o 3,7 %. V tomto odvětví jsou nejvíce zastoupeny malé a střední společnosti s počtem 20 – 249 zaměstnanců, které představují 95% z celkového počtu 135 společností. Zbýlých 5% jsou potom společnosti s 250 a více zaměstnanci. Jejich podíl na obratu je 47%.⁴³

V odvětví vydávání knih (jakýchkoliv knih obecně) dosáhly společnosti v rozmezí od roku 2000 do roku 2007 největší obrat v roce 2005. Jeho výše činila 3 033 M €. V roce 2007 to pak bylo 2 893 M €. Nejmenšího obratu společnosti dosáhly v roce 2000, kdy činil 2 515 M €. Největší podíl na celkovém obratu má krásná literatura, jejíž obrat byl největší v roce 2007 a to 920 M € (31,8 % z celkového obratu

---

⁴² *Prix des Lecteurs Livre de Poche* [online]. 2013 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z:

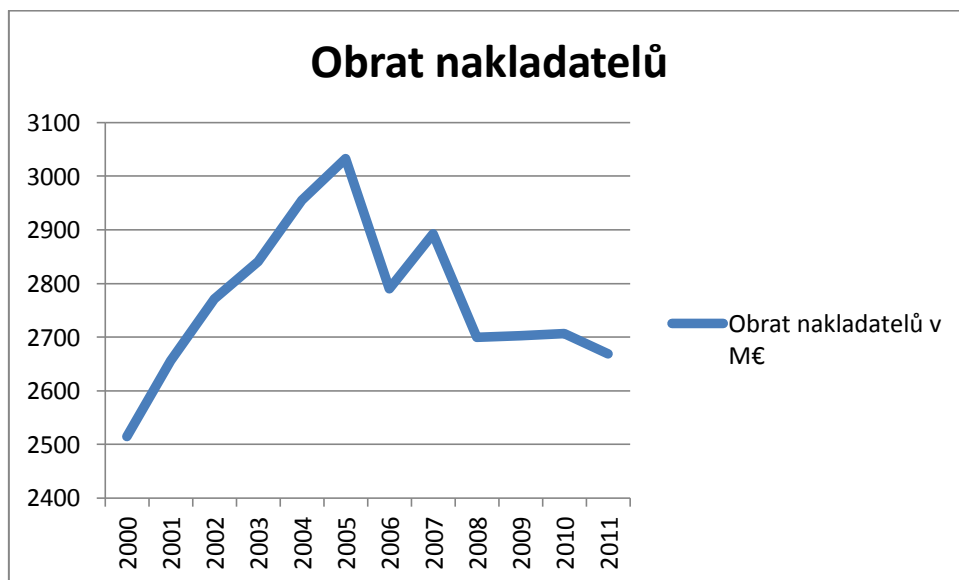
<http://prixdeslecteurs.livredepoche.com/>

⁴³ *Institut national de la statistique et des études économiques* [online]. 2008 [cit. 2013-04-02]. Dostupné

z: <http://www.insee.fr/fr/publications-et->

[services/default.asp?page=services%2Fcherche.htm&cx=011031962541167842879%3Aradlwkh1lw&cof=FORID%3A9&ie=ISO-8859-1&q=poche&sa=Ok](http://www.insee.fr/fr/publications-et-services/default.asp?page=services%2Fcherche.htm&cx=011031962541167842879%3Aradlwkh1lw&cof=FORID%3A9&ie=ISO-8859-1&q=poche&sa=Ok)

v daném roce). Nejmenší potom v roce 2003, kdy činil 733 M € (26 % z celkového obratu v daném roce). Druhý největší podíl na celkovém obratu mají knihy vědecké a technické. Největší obrat v této části byl dosažen roku 2003, a to 430 M € (15,1 z celkového obratu v daném roce). Nejmenšího obratu pak bylo dosaženo v roce 2000, kdy činil 350 M € (12,3% z celkového obratu v daném roce). Třetí největší a zároveň druhý nejmenší podíl na celkovém obratu mají učebnice, jejichž obrat byl největší v roce 2007, kdy činil 350 M € (12% z celkového obratu v daném roce) a nejmenší v roce 2004, kdy dosáhnul částky 305 M € (10,3 % z celkového obratu v daném). Nejméně se na obratu podílejí encyklopedie a slovníky. Největší obrat v této části byl dosažen v roce 2006, kdy činil 339 M € (12,1 % z celkového obratu v daném roce). Nejmenší pak byl v roce 2007 ve výši 126 M € (4,3 % z celkového obratu v daném roce). I přesto, že největšího obratu bylo dosaženo v roce 2005, žádná ze čtyř specifitějších částí v témže roce svého maximálního obratu nedosáhla. Naopak nejmenší obrat v roce 2000 se také týká i knih z oblasti vědy a techniky.⁴⁴

Graf 2 Vývoj obratu jednotlivých nakladatelů

V obratu nakladatelství je patrná kupní síla obyvatelstva, kterou ovlivňují okolní vlivy jako je např. celosvětová krize, která se jednotlivých států začala týkat postupně.

⁴⁴ Institut national de la statistique et des études économiques [online]. 2008 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z: http://www.insee.fr/fr/themes/detail.asp?ref_id=panorama-industrie&page=donnees-detaillees/panorama-industrie/C20_v.htm#savoirlplus

Čistý příjem vydavatelů knih činil v roce 2010 2 838 milionů euro a v roce 2011 poklesl na 2 804 milionů euro. V roce 2011 se prodalo 450,5 milionů výtisků.⁴⁵

Obrat z literatury v roce 2011 činil 699,3 milionů euro. Z toho více než polovinu obratu (395,4 milionů euro) tvoří současné literatura následovaná detektivkami (163 milionů euro). Dále se na celkovém obratu podílely knihy z oblasti umění a hobby (16% z celkového obratu), učebnice (15,5 % z celkového obratu), knihy pro mládež (14% z celkového obratu), komiksy (8,5% z celkového obratu), knihy z oblasti společenských věd (7,3 % z celkového obratu) Menšími podíly pak také: eseje, dokumenty a reportáže, knihy technické a z oblasti medicíny a řízení, slovníky a encyklopedie, mapy a atlasy, a knihy z oblasti esoteriky a náboženství.⁴⁶

V roce 2012 celkem vyšlo 72 139 titulů, což je o 2,9 % více než v roce 2011. Z tohoto počtu celých 65 412 titulů byly novinky. Celkem čtenáři mohli v minulém roce vybírat z 644 610 knih. Alespoň jednu tištěnou knihu si v minulém roce koupilo 53% Francouzů. V seznamu nejprodávanějších knih za rok 2012 najdeme i několik titulů ve formátu poche. Jmenovitě jsou to tyto: *L'appel de l'ange* (v češtině nevyšlo, Guillaume Musso, edice Romans français), *Le vieux qui ne voulait pas fêter son anniversaire* (Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel, Jonas Jonasson, edice Romans étrangers), *L'étrange voyage de Monsieur Daldry* (v češtině nevyšlo, Marc Levy, edice Romans français), *Faute de preuves* (Přistižen, Harlan Coben, edice Thriller / Policier), *Les dieux voyagent toujours incognito* (Bůh chodí po světě vždycky inkognito, Laurent Gounelle, edice Romans français), *La délicatesse* (Něžnost, David Foenkinos, edice Folio), *L'amour dure trois ans* (Láska trvá tři roky, Frédéric Beigbeder, edice Folio), *Hunger Games vol 1* (Aréna smrti, Suzanne Collins, edice 13 ans et plus), *Hunger games vol 2: L'embrassement* (Vražedná pomsta, Suzanne Collins, edice 13 ans et plus), *Remède mortel* (Zázračný lék, Harlan Coben, edice Thriller / Policier), *Hunger Games vol 3: La révolte* (Síla vzdoru, Suzanne Collins, edice 13 ans et plus).⁴⁷

---

⁴⁵ *Syndicat national de l'édition* [online]. 2013 [cit. 2013-04-05].
Dostupné z: <http://www.sne.fr/dossiers-et-enjeux/economie.html>

⁴⁶ *Syndicat national de l'édition* [online]. 2013 [cit. 2013-04-05].
Dostupné z: <http://www.sne.fr/dossiers-et-enjeux/economie.html>

⁴⁷ *Ministère de la Culture et de la Communication* [online]. 2013 [cit. 2013-04-08].
Dostupné z: <http://www.culturecommunication.gouv.fr/Disciplines-et-secteurs/Livre-et-lecture2/Documentation>

Index spotřebitelských cen knih, tisku a papírnictví se postupně od roku 2000 zvyšuje. Zatímco v lednu roku 2000 činil 101,50, v lednu roku 2013 to bylo 130,03.⁴⁸

Z obratu nakladatelů je patrné, že ekonomickou krizí v blízké minulosti klesá částka, kterou jsou domácnosti ochotny vynaložit na nákup knih. V roce 2006 veškeré francouzské domácnosti utratily za knihy částku 3,5 miliardy euro, což představuje 0,5 % jejich rozpočtu.⁴⁹

6.2 Statistiky na základě anket z roku 2009

Ze statistik lze také vyčíst, jak často lidé čtou podle jejich povolání. Ukazuje se, že nejvíce čtou lidé na těch nejvyšších pozicích, tedy vedoucí pracovníci. Asi 81% z nich přečte za měsíc alespoň jednu knihu a 19% pak nepřečte za měsíc žádnou knihu. Naopak nejméně čtou dělníci. Až 72% z nich nepřečte za měsíc žádnou knihu. Alespoň jednu pak přečte 28%.⁵⁰

Vzhledem k pohlaví lze říci, že celkově čtou více ženy než muži. Nejvíce čtou ženy mezi 16 – 24 lety, 34% z nich přečte jednu až šest knih měsíčně. Hned za nimi jsou ženy ve věku 25 – 39, kde je to 33%. Nejméně čtou ženy od 60 let, kdy celých 40% z nich nepřečte měsíčně ani jednu knihu. Věkové skupiny mužů, které čtou nejvíce, jsou stejné jako u žen. Nejvíce tedy čtou muži ve věku 16 – 24 let, kdy 26% z nich přečte od jedné do šesti knih měsíčně, a ve věku 25 – 39 let, kdy je to 25%. Paradoxně nejmenší zájem o čtení mají taktéž muži ve věku 16 – 24 let, kdy celých 58% nepřečte za měsíc ani jednu knihu. Hned za nimi jsou potom muži ve věku 40 – 59 let. U nich je to 57%.⁵¹

7. Minulost a budoucnost livre de poche

Již v minulosti se vedly polemiky ohledně formátu poche. Na jedné straně stáli jeho odpůrci, mezi které patřil např. George Orwell. Tvrdil, že tento formát znamená smrt pro literaturu. Další odpůrcem byl Hubert Damisch. Podle něho se kniha už nadále

---

⁴⁸ *Institut national de la statistique et des études économiques* [online]. 2009 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.insee.fr/fr/bases-de-donnees/bsweb/doc.asp?idbank=000639244>

⁴⁹ *Institut national de la statistique et des études économiques* [online]. 2009 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: http://www.insee.fr/fr/themes/document.asp?ref_id=ip1253

⁵⁰ *Institut national de la statistique et des études économiques* [online]. 2009 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: http://www.insee.fr/fr/themes/tableau.asp?reg_id=0&id=398

⁵¹ *Institut national de la statistique et des études économiques* [online]. 2009 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: http://www.insee.fr/fr/themes/tableau.asp?reg_id=0&id=397

nebude brát jako dílo, ale jenom jako obyčejné zboží na úrovni čistícího prostředku.⁵² Spisovatelé Maurice Blanchot, Henri Michaux a Julien Gracq byli absolutně proti tomu, aby se jejich dílo vydávalo ve formátu poche. Na straně příznivců stál Henri Filipacchi, jež prohlásil, že bez livre de poche se nedá žít.⁵³

Přes všechny kritiky se nakonec livre de poche staly velice populárními. Z dlouhodobého pohledu je patrné, že prodej a zájem o tištěná díla má klesající trend. Stávající poptávka po tištěné literatuře klesá z důvodu zvyšujících se cen spotřebního zboží. Mnoho známých děl je zfilmováno, takže v dnešní uspěchané době lidé raději zhlédnou film, nad kterým stráví méně času.

V dnešním světě digitální technologie jsou velkou konkurencí pro papírové knihy e-booky. Hlavní výhodou elektronických knih je jejich cena. Mezi další výhody bych zařadila: možnost číst více knih najednou, hmotnost čtečky, možnost čtení v horších světelných podmínkách. Mnoho čteček také bývá multimediálních. Jako jejich největší nevýhodu bych viděla počáteční investici do čtečky, která není nejnižší. Jejich ceny však postupně klesají, což by mohlo znamenat, že stále více lidí bude číst e-knihy. Za největší výhody papírových knih bych považovala jejich delší životnost a také nezávislost na elektřině, větší výběr děl, možnost výpůjčky a dlouhodobou tradici. Na druhou stranu mají vyšší cenu, která se neustále zvyšuje, a z ekologického pohledu mají negativní vliv na životní prostředí. Nicméně i přes jejich nevýhody jsou klasické knihy stále velice populární a konkurenceschopné moderním technologiím. Jejich hlavní výhodou je vysoká rozšířenost, které začínající technologie nemohou konkurovat. Problémem francouzského trhu s e-knihami, podobně jako českého, je jejich pozdější dostupnost oproti papírovým vydáním. Pro oba druhy knih je velkou konkurencí filmový průmysl.

---

⁵² CARIGUEL, Olivier. Fleurons du poche. *La vie des lettres* [online]. 2012, č. 523 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://www.magazine-litteraire.com/mensuel/523/fleurons-du-poche-30-08-2012-56022>

⁵³ Feu le livre de poche?. *La République des livres* [online]. 2012 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://larepubliquesdeslivres.com/feu-le-livre-de-poche/>

8. Závěr

V dnešním světě digitálních technologií představují elektronické knihy pro ty papírové stále větší konkurenci, a to hlavně z cenového hlediska. Nicméně i přes rostoucí počty elektronických knihy jsou livre de poche ve Francii stále oblíbené. Začly se tam objevovat převážně v 50. letech 20. století, i když první pokusy byly už v 19. století a následně ve 20. letech 20. století. Ve 30. letech se objevují v Německu, USA a Belgii. U nás se tento formát nikdy významně nerozšířil.

Knihy formátu poche se vyznačují hlavně nižší cenou, než za kterou lze koupit klasickou knihu. Ovšem i jejich cena se rok do roku zvyšuje. I přesto, že ekonomické statistiky ukazují, že domácnosti jsou ochotny na knihy vynakládat stále méně peněz ze svého rozpočtu, si polovina Francouzů loni koupila alespoň jednu tištěnou knihu.

Jedním z cílů této práce bylo zjistit postoj jednotlivých nakladatelů k tomuto formátu, neboť již v minulosti se o tomto formátu vedly dohady mezi spisovateli a učiteli. Tyto informace byly čerpány především z internetových stránek jednotlivých nakladatelství. Mezi největší vydavatele tohoto formátu patří nakladatelství Gallimard a Flammarion groupe, která zároveň patří mezi největší nakladatelství ve Francii. Existují také nakladatelství zabývající se pouze tímto formátem jako např. Livre de poche nebo Pocket. Některá nakladatelství se tímto formátem nezabývají vůbec (např. nakladatelství Vagabonde). O oblíbenosti knih formátu poche svědčí také různé kulturní události jako např. oslava 50. výročí, která se konala v roce 2003, oslava 60. výročí, jež se bude konat letos nebo vyhlašování cen pro nejlepší knihy pod záštitou nakladatelství Livre de poche.

V práci jsem se dále zabývala budoucím vývojem papírových knih. Vzhledem k dlouhodobé tradici a vyspělé technologii zpracování a tisku knih se nedá očekávat v blízké budoucnosti výraznější rozvoj designu a zpracování knih. Knihy v jakémkoliv formátu nejsou základní potřebou, tudíž jejich spotřeba je závislá na ekonomickém růstu, který ve vyspělých státech stagnuje. Prodejnost jednotlivých titulů neovlivňuje tolik kvalita díla jako popularita a propracovaný marketing. V minulých letech je ukázkou síly marketingu kniha Padesát odstínů šedi. Tato kniha v odborných kruzích nezískala žádná literární ocenění, ale i přesto je její prodej nadprůměrný. Z historie je známo, že i konkurenční filmový průmysl může pomoci díky vyšším finančním

prostředkům na marketing dílům v tištěné podobě k vyšší prodejnosti. Příkladem může být trilogie J. R. R. Tolkiena Pán prstenů.

9. Résumé

Les livres de poche sont très populaires en France. Comme date de leur naissance on considère des années 50 du 20ème siècle mais les premiers essais d'édition ont apparu au 19ème siècle et puis dans les années 20 du 20ème siècle. En Allemagne, Belgique et aux États-Unis il y avait des poches dans les années 30 du 20ème siècle.

Dans une première partie de ma thèse je me suis occupée des maisons d'édition publiant livre de poche comme Gallimard ou Flammarion groupe. En France il y a aussi des maisons d'édition qui publient seulement les livres de poche par exemple Livre de poche ou Pocket. À l'autre côté existe des maisons d'édition qui ne les publient pas du tout ou dans le nombre minimal comme Les Éditions de minuit.

Malgré des statistiques d'après lesquelles les ménages dépensent moins d'argent pour les livres, une moitié des français a vendu au moins un livre imprimé. Mais aujourd'hui avec le développement de la technologie digitale, les livres de poche ont une concurrence dans une forme des films et surtout des livres numériques. Le prix bas présente le plus grande avantage des livres numériques mais à l'autre côté la tradition des livres de poche est très longue. Ça signifie que dans la future proche les livres ne disparaîtront pas mais en raison de la technologie d'élaboration et l'imprimerie du livre on ne pourra pas attendre le développement du stylisme. La vente des livres est plus influencée par promotion de vente que par la qualité d'œuvre. Comme exemple je peux citer la livre Cinquante nuances de Grey qui n'a aucune valeur littéraire. L'industrie du film peut aussi augmenter le vente des livres comme la trilogie de J. R. R. Tolkien Le Seigneur des anneaux.

Seznam obrázků

Obrázek 1 logo edice Folio	11
Obrázek 2 ukázka obálek.....	11
Obrázek 3 logo edice Série Noire	11
Obrázek 4 ukázka obálek.....	12
Obrázek 5 logo edice Folio policier	12
Obrázek 6 ukázky obálek.....	13
Obrázek 7 logo edice L'imaginaire	13
Obrázek 8 ukázka obálek.....	14
Obrázek 9 logo edice Folio classique.....	14
Obrázek 10 ukázka obálek.....	14
Obrázek 11 logo nakladatelství Livre de Poche	17
Obrázek 12 ukázka obálek.....	17
Obrázek 13 příklad obálek.....	18
Obrázek 14 ukázky obrázků.....	19
Obrázek 15 logo nakladatelství Pocket	19
Obrázek 16 ukázky obálek.....	21
Obrázek 17 logo nakladatelství 10-18	22
Obrázek 18 ukázka obálek.....	23
Obrázek 19 logo nakladatelství J'ai lu	23
Obrázek 20 ukázka obálek.....	24
Obrázek 21 logo nakladatelství Libro	25
Obrázek 22 ukázka obálek.....	25
Obrázek 23 logo nakladatelství Flammarion	26
Obrázek 24 ukázka obálek.....	26
Obrázek 25 ukázka obálek.....	26
Obrázek 26 ukázka obálek.....	27
Obrázek 27 logo nakladatelství Payot & Rivages.....	27
Obrázek 28 ukázky obálek.....	28
Obrázek 29 logo nakladatelství Le Masque	29
Obrázek 30 ukázky obálek.....	29
Obrázek 31 ukázka komiksů v poche.....	31

Seznam grafů

Graf č. 1: Nakladatelství Flammarion groupe a jejich podíl na celkové produkci

Graf č. 2: Vývoj obratu jednotlivých nakladatelů

Seznam použitých zdrojů

Literatura

BLASSELLE, B. Histoire du livre. 2. vydání. Francie: Gallimard, 2008. ISBN 978-2-07-012-247-9

BESSARD-BANQUY, Olivier. « La révolution du poche ». In FOUCHE, Pascal. L'édition française depuis 1945. Paris : Electre-Editions du Cercle de la Librairie, 1998, p. 168-199. ISBN 9782765407089.

TUČEK, Jiří. ProjektII :studijní opora pro kombinované studium : bakalářské studium. České Budějovice: Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích, 2012. ISBN 978-80-7468-024-3.

Internetové zdroje

10-18 [online]. 2012 [cit. 2013-12-05]. Dostupné z WWW: <http://www.1018.fr/site/page_accueil_site_editions_10_18&1.html>

Albin Michel [online]. 2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.albin-michel.fr/>>

BBF. [online] Le livre de poche et son évolution. 1967. [cit.2012-11-06]. Dostupné z WWW: <<http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-1967-07-0257-001>>

BBF. [online]. Le livre de poche s'impose. 1967. [cit.2012-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-1967-07-0257-001>>

Bibliopoche [online]. 2013 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW:
<<http://www.bibliopoche.com/collections.php>>

Citarny. [online]. Co je kniha paperback a jak vznikla. 2011 [cit. 2012-11-06].
Dostupné z WWW:
<http://www.citarny.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2261>

Éditions Milan [online]. 2013 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z WWW:
<<http://www.editionsmilan.com/>>

Érudit. [online]. Les débuts de l'édition de poche en France : entre l'industrie et le
social (1953 – 1970). 2012 [cit. 2012-11-20]. Dostupné z WWW:
<<http://id.erudit.org/iderudit/045320ar>>

Flammarion [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z WWW:
<<http://editions.flammarion.com/>>

Gallimard [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z WWW:
<<http://www.gallimard.fr/>>

Institut national de la statistique et des études économiques [online]. 2008 [cit. 2013-04-
03].
<Dostupné z WWW: <http://www.insee.fr>>

J'ai lu [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.jailu.com/>>

Jalons. [online]. Livre de poche a 50 ans 2003 [cit. 2012-11-20].
Dostupné z WWW: <<http://fresques.ina.fr/jalons/fiche-media/InaEdu01245/le-livre-de-poche-a-50-ans?video=InaEdu01245>>

L'Express. [online]. A fond les poches. 2003 [cit. 2012-11-20].
Dostupné z WWW: <http://www.lexpress.fr/informations/a-fond-les-poches_650411.html>

La République des livres [online]. Feu le livre de poche?. 2012 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z WWW: <<http://larepubliquesdeslivres.com/feu-le-livre-de-poche/>>

La vie des lettres. [online]. Fleurons du poche. 2012 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.magazine-litteraire.com/mensuel/523/fleurons-du-poche-30-08-2012-56022>>

Le Cercle Points [online]. 2013 [cit. 2013-03-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.lecerclepoints.com/>>

Le Masque [online]. 2013 [cit. 2013-03-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.lemasque.com/>>

Le Nouvel Observateur [online]. "Livre de Poche" fête ses 50 ans. 2003 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z WWW: <<http://tempsreel.nouvelobs.com/culture/20030305.OBS7717/le-livre-de-poche-feteses-50-ans-a-beaubourg.html>>

Le Soir. [online]. L'histoire du livre de poche commence avant le Livre de poche. 2011. [cit. 2012-11-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.lesoir.be/archives?url=/culture/livres/2011-04-14/l-histoire-du-livre-de-poche-commence-avant-le-livre-de-poche-834388.php>>

Librio [online]. 2012 [cit. 2012-12-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.librio.net/>>

Lire En Poche [online]. 2013 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://www.lireenpoche.fr>>

Livre de poche [online]. Historique du livre de poche. 2012 [cit. 2012-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.livredepoche.com/content/historique-du-livre-de-poche>>

Livre de poche [online]. 2012 [cit. 2012-11-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.livredepoche.com/>>

Ministère de la Culture et de la Communication [online]. 2013 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.culturecommunication.gouv.fr/Disciplines-et-secteurs/Livre-et-lecture2/Documentation>>

Payot & Rivages [online]. 2013 [cit. 2013-03-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.payot-rivages.net/>>

Pelerin. [online]. Le livre de poche fête ses 60 ans au Salon du livre 2013. 2013 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.pelerin.info/L-actu-autrement/L-actu/Le-Livre-de-Poche-fete-ses-60-ans-au-Salon-du-livre-2013>>

Pocket [online]. 2012 [cit. 2013-12-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.pocket.fr/>>

Prix des Lecteurs Livre de Poche [online]. 2013 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z WWW: <<http://prixdeslecteurs.livredepoche.com>>

PUF [online]. 2013 [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <<http://www.puf.com/>>

Salon du livre Paris [online]. 2013 [cit. 2013-05-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.salondulivreparis.com/>>

Syndicat national de l'édition [online]. 2013 [cit. 2013-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.sne.fr/>>